

Sygn. akt IV Cz 498/15

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w S., Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Wanda Dumanowska (spr.)

Sędziowie: SO Dorota Curzydło

SO Mariusz Struski

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2015r., w S.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. M.

przeciwko J. M.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

na skutek zażalenia pozwanej

na postanowienie o kosztach zawartego w punkcie (...)wyroku Sądu Rejonowego w C.

z dnia 29 kwietnia 2015 r., sygn. akt III RC 225/14

postanawia:

1- oddalić zażalenie;

2- zasądzić od pozwanej J. M. na rzecz powoda K. M. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt IV Cz 498/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem zawartym w punkcie (...) wyroku Sąd Rejonowy w C. z dnia 29 kwietnia 2015r., Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Z uzasadnienia wynika, iż według Sądu pozwana wygrała proces w całości, jednak Sąd nie znalazł podstaw faktycznych ani prawnych do zasądzenia na jej rzecz kwoty żądanej przez jej pełnomocnika, tj. kwoty 4690 zł.

Pozwana zaskarżyła postanowienie, domagając się jego zmiany i zasądzenia na jej rzecz kwoty 2160 zł tytułem zwrotu poniesionych przez nią kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów postępowania zażaleniowego. Wskazała, że nakład pracy pełnomocnika pozwanej w postaci sporządzonych pism procesowych w sprawie, udział w wyznaczonych kilku posiedzeniach Sądu, na które pełnomocnik dojeżdżała z G., uzasadniał zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w wysokości sześciokrotności stawki minimalnej tj. kwoty 2.160 zł, która i tak jest bardzo niska, ustalona przez ustawodawcę 13 lat temu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Pozwana naruszenia § 2 ust. 2 rozporządzenia MS z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) upatruje w nieuwzględnieniu przez Sąd Rejonowy niezbędnego nakładu pracy swojego adwokata, a także charakteru sprawy i jego wkładu pracy w przyczynieniu się do wyjaśnienia sprawy i jej rozstrzygnięcia oraz faktu dojazdów z Kancelarii do siedziby Sądu.

Zarzut ten nie znajduje usprawiedliwienia w rozpoznawanej sprawie. Sprawa, którą rozpoznawał Sąd Rejonowy nie należała bowiem do skomplikowanych ani od strony prawnej, ani faktycznej. Powód dochodził ustanowienia rozdzielnosci majątkowej z pozwaną, która uznała zasadność tego żądania. Sporna była jedynie data ustanowienia rozdzielnosci.

Niewątpliwie pełnomocnik pozwanej sporządzał w sprawie pisma procesowe i brał udział w wyznaczonych posiedzeniach Sądu Rejonowego. Taka jest jednak rola pełnomocnika i nie można tylko z tego faktu wywodzić argumentów, które miałyby uzasadniać przyznanie zwrotu wyższych kosztów procesu, niż w wysokości stawki minimalnej.

Warto także podkreślić, że pozew został wniesiony w lipcu 2014 r. a wyrok Sądu Rejonowego zapadł w kwietniu 2015r. Sprawa, na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego, liczyła co prawda 2 tomy, ale znaczna część to dokumenty, w szczególności potwierdzenia operacji bankowych.

Zatem, wbrew twierdzeniom pozwanej, sprawa nie była nadmiernie skomplikowana i nie wymagała od jej pełnomocnika szczególnego nakładu pracy.

Ocena okoliczności, które decydują o przyznaniu zwrotu kosztów procesu, należy do sądu rozpoznającego daną sprawę (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2011 r., I CZ 74/11, L.). Bez wnikliwego porównania dwóch spraw nie można więc zasadnie powoływać się na rozstrzygnięcie o kosztach w innej sprawie. Samo powołanie się przez pozwaną na fakturę, wystawioną przez jej pełnomocnika, z której nie wynika dlaczego koszty prowadzenia tej sprawy są tak wysokie.

Użycie w rozporządzeniu z dnia 28 września 2002 r. pojęcia stawki minimalnej oznacza, co do zasady, że stanowi ona minimalne "wynagrodzenie" - według terminu użytego w art. 98 § 3 kpc - jakie przysługuje adwokatowi za prowadzenie danego rodzaju sprawy i które, jako składnik kosztów procesu, jest podstawą rozliczeń tych kosztów między stronami procesu. Nie ma przeszkód, aby strona korzystająca z pomocy adwokata umówiła się, przy zastosowaniu kryteriów określonych w § 3 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia, na opłatę w wyższej wysokości od minimalnej stawki opłaty przewidzianej za pomoc prawną dla danego rodzaju sprawy. W takim jednak przypadku wysokość umówionego wynagrodzenia nie jest wiążąca dla sądu przy dokonywaniu rozliczenia kosztów procesu (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w B. z dnia 28 listopada 2013r., I ACa 514/13, L.).

W judykaturze prezentowany jest pogląd, który Sąd Okręgowy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie w pełni podziela, iż określając wysokość stawek minimalnych wynagrodzenia profesjonalnych pełnomocników za poszczególne czynności lub za udział w postępowaniach, działając na podstawie ustawowego upoważnienia, MS rozważył i uwzględnił wszelkie okoliczności charakterystyczne dla danego typu spraw. Tym samym w stawkach minimalnych odzwierciedlona została swoista wycena koniecznego nakładu pracy pełnomocnika związana ze specyfiką określonego rodzaju postępowań. Jednocześnie pozostawił sądom orzekającym możliwość uwzględnienia nadzwyczajnych, szczególnych okoliczności, które pojawiając się w danej sprawie zwiększają nakład pracy niezbędnej do prawidłowej realizacji obowiązków profesjonalnego pomocnika procesowego (vide: postanowienia SN z dnia 8 października 2013r., III UK 102/13, L.).

Podkreśla się też, że w świetle § 2 ust. 2 rozporządzenia przesłanki ustalania stawek wynagrodzenia adwokackiego w sprawie są ustandaryzowane, a ich podstawę stanowią stawki minimalne. Wysokość opłaty w konkretnej sprawie uzależniona jest od takich okoliczności jak jej charakter, a także nakład pracy pełnomocnika i jego wkład w rozstrzygnięcie, przy czym znamienne jest, że rozporządzenie, którego procedura wydania obejmowała zresztą zasięgnięcie opinii Naczelnej Rady Adwokackiej i Krajowej Rady Radców Prawnych, opiera się na delegacji zawartej w art. 22⁵ ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 19, poz. 145) określającej wytyczne co do jego treści w ten sposób, że ustalenie opłaty wyższej niż stawka minimalna, o której mowa w art. 22⁵ ust. 3 ustawy o radcach prawnych, lecz nieprzekraczające sześciokrotności tej stawki, może być uzasadnione rodzajem i zawilocią sprawy oraz niezbędnym nakładem pracy adwokata. Odczytując więc treść aktu niższego rzędu w powiązaniu ze stanowiącą podstawę jego bytu prawnego ustawą (a także § 2 ust. 2 rozporządzenia regulującym „podstawę” zasądzenia opłaty), zważyć trzeba, iż co do zasady uzasadniony jest zwrot kosztów zastępstwa procesowego według wynagrodzenia w stawkach minimalnych, a dopiero konkretne okoliczności o charakterze szczególnym przemawiają za zasadnością zwrotu według stawki wyższej (vide: postanowienia Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 6 lutego 2013r., I Acz 105/13, L.).

Zdaniem Sądu Okręgowego wskazanie konkretnych okoliczności o charakterze szczególnym, przemawiających za zasadnością zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według stawki wyższej niż minimalne, należy do strony postępowania. W realiach niniejszej sprawy strona pozwana obowiązkowi temu nie podołała. Nie czyni zadość temu wymogowi złożenie faktury VAT na kwotę 4690 zł, która nie znajduje żadnego usprawiedliwienia w przepisach rozporządzenia z dnia 28 września 2002r.

Dodać jedynie należy, iż przepis art. 98 § 3 kpc rozróżnia wynagrodzenie adwokata i wydatki adwokata. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa pogląd, który Sąd Okręgowy podziela, że wydatkiem profesjonalnego pełnomocnika strony w rozumieniu art. 98 § 3 kpc są również koszty podróży tego pełnomocnika w celu wzięcia udziału w rozprawie. Jednak do uwzględnienia ich, przy ustalaniu wysokości zwrotu kosztów zastępstwa procesowego strony, niezbędny jest wniosek i wskazanie ich wysokości. Pełnomocnik pozwanej, nie przedstawił zestawienia wydatków, a z przedłożonej faktury nie wynika jaka kwota miała być na ten cel przeznaczona. Nadto faktura wystawiona została w dniu 1 września 2014r., czyli w dacie kiedy nie można było jeszcze przewidzieć jakie będą wydatki związane ze wstawiennictwem w Sądzie Rejonowym. KPC ani rozporządzenia z dnia 28 września 2002r. nie przewidują ryczałtowego rozliczenia wydatków pełnomocnika strony.

Wobec powyższego, na mocy art. 385 kpc, orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 i 98 kpc oraz § 13 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 7 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia MS z dnia 28 września 2002r.

--	--

--	--